

**Avizul Comitetului Economic și Social European privind Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de asigurare a încrederii pentru tranzacțiile electronice pe piața internă**

COM(2012) 238 final

(2012/C 351/16)

Raportor: **dl Thomas McDONOGH**

La 15 iunie și la 25 iunie 2012, în conformitate cu articolele 114 și 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Consiliul Uniunii Europene și, respectiv, Parlamentul European au hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

*Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de asigurare a încrederii pentru tranzacțiile electronice pe piața internă*

COM(2012) 238 final.

Secțiunea pentru transporturi, energie, infrastructură și societatea informațională, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 6 septembrie 2012.

În cea de-a 483-a sesiune plenară, care a avut loc la 18 și 19 septembrie 2012 (ședința din 18 septembrie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 144 de voturi pentru, 1 vot împotriva și 8 abțineri.

## 1. Concluzii și recomandări

1.1 Comitetul salută propunerea Comisiei de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de asigurare a încrederii pentru tranzacțiile electronice pe piața internă, care are ca obiectiv consolidarea pieței unice a UE prin creșterea încrederii în tranzacțiile electronice transfrontaliere sigure și fără întreruperi, precum și a confortului în efectuarea acestora.

1.2 Comitetul sprijină ferm evoluția pieței unice și consideră că regulamentul va spori eficiența serviciilor publice și private online, a activităților economice electronice și a comerțului electronic, în beneficiul cetățenilor UE care lucrează sau studiază într-o altă țară membră decât cea de origine, precum și al IMM-urilor, în dezvoltarea activității lor comerciale transfrontaliere.

1.3 Comitetul salută faptul că regulamentul propune o abordare bazată pe neutralitatea tehnologică și deschisă către inovare.

1.4 Cu toate acestea, Comitetul consideră că Comisia ar fi trebuit să fie mai ambițioasă cu acest regulament, propunând dezvoltarea unui sistem european de identificare electronică *de facto* și *de jure* pentru un set definit de servicii.

1.5 Deși recunoaște că reglementarea cărților de identitate reprezintă o competență națională, precum și că este necesar să se respecte principiile subsidiarității și proporționalității, CESE recomandă Comisiei să analizeze posibilitățile de introducere a unei cărți de identitate electronice standardizate, care să poată fi solicitată de către toți cetățenii, în mod voluntar. Un sistem european de identificare electronică care să poată fi utilizat de toți cetățenii ar facilita edificarea unei veritabile piețe unice a bunurilor și serviciilor, care ar aduce beneficii substanțiale la

nivel societal și în materie de servicii, cum ar fi un nivel ridicat de protecție împotriva fraudei, un climat caracterizat de o mai mare încredere între agenții economici, costuri mai mici pentru prestarea serviciilor și o calitate mai bună a serviciilor și a protecției oferite cetățenilor.

1.6 Comitetul recomandă Comisiei să elaboreze un standard european în materie de identificare electronică, similar standardelor elaborate de Comitetul European de Standardizare (CEN). Un standard al UE în materie de identificare electronică ar defini parametrii pentru identificarea electronică în Uniunea Europeană, oferind linii directe pentru armonizarea diferitelor sisteme naționale de identificare electronică și un model pentru orice nou sistem de identificare electronică care se dorește a fi introdus acolo unde nu există încă.

1.7 CESE recomandă Comisiei să aibă în vedere posibilitatea de a începe pregătirile în vederea introducerii unei cărți de identitate electronice europene, care să poată fi solicitată de toți cetățenii, în mod voluntar, creând un sistem de bază pentru furnizarea unui sistem de identificare electronică autentificat la nivel european pentru un set limitat de operațiuni comerciale electronice adresate consumatorilor.

1.8 Întrucât în prezent nu există sisteme naționale de identificare electronică bine dezvoltate pentru întreprinderi (persoane juridice) în niciunul din cele 27 de state membre, Comitetul recomandă Comisiei să prezinte argumente în favoarea introducerii rapide a unui sistem de identificare electronică european voluntar destinat persoanelor juridice, care să includă un set definit de parametri pentru toate întreprinderile din UE, cu respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității.

1.9 Comitetul salută dispozițiile propunerii de regulament referitoare la autentificarea site-urilor internet. Comitetul

consideră că implementarea rapidă a acestor dispoziții ar facilita dezvoltarea unui climat de încredere între consumatori și întreprinderi, care este vital pentru piața unică digitală.

1.10 Comitetul solicită din nou Comisiei să prezinte propuneri de introducere a unei mărci de încredere la nivelul UE destinate întreprinderilor. După cum a susținut în mai multe avize precedente, CESE consideră că o marcă de încredere la nivelul UE ar avea o contribuție importantă la consolidarea încrederii consumatorilor în comerțul electronic transfrontalier.

1.11 CESE constată cu satisfacție că regulamentul propus ia în considerare numeroase avize ale sale care solicită armonizarea transfrontalieră a sistemelor de identificare electronică, a semnăturii electronice și a serviciilor de asigurare a încrederii, precum și preocuparea sa în ceea ce privește dreptul cetățenilor la confidențialitatea datelor cu caracter personal și la securitate atunci când sunt online <sup>(1)</sup>. Comitetul constată, de asemenea, cu satisfacție că propunerea de regulament include o dispoziție potrivit căreia statele membre își vor asuma răspunderea pentru sistemele lor participante la acest mecanism.

1.12 Comitetul constată că regulamentul ține seama de standardizarea tehnică și de activitatea de dezvoltare a procesului realizate în cadrul proiectelor STORK <sup>(2)</sup> în vederea constituirii unei platforme europene pentru interoperabilitatea sistemelor de identificare electronică și a implementării unui sistem practic care va crea o piață internă pentru semnăturile electronice și pentru serviciile online conexe de asigurare a încrederii într-un context transnațional. Comitetul recomandă Comisiei să faciliteze acest efort esențial și să asigure sprijinul necesar pentru accelerarea acestei activități.

1.13 CESE recomandă ca adoptarea regulamentului propus să fie însoțită de o campanie de informare a cetățenilor, care să explice cum vor funcționa în practică și în context transfrontalier măsurile referitoare la sistemele de identificare electronică și la semnătura electronică și prin care să li se dea asigurări în legătură cu preocupările pe care le-ar putea avea în materie de confidențialitate a datelor cu caracter personal și de securitate.

1.14 Întrucât societatea digitală este în continuă evoluție și un număr din ce în ce mai mare de servicii publice importante sunt furnizate online, Comitetul subliniază că este vitală menținerea, de către Comisie, a unui sprijin specific pentru strategiile care vizează accelerarea incluziunii digitale în Uniune.

1.15 CESE solicită Comisiei să reexamineze situațiile în care regulamentul prevede utilizarea actelor delegate și să-l informeze cu privire la motivele pentru care delegarea de competență este esențială pentru punerea în aplicare a articolelor în cauză.

<sup>(1)</sup> JO C 97 din 28.4.2007, pp. 27-32.

JO C 228 din 22.9.2009, pp. 66-68.

JO C 44 din 11.2.2011, pp. 178-181.

JO C 54 din 19.2.2011, pp. 58-64.

JO C 318 din 29.10.2011, pp. 105-108.

JO C 229 din 31.07.2012, pp. 1-6.

<sup>(2)</sup> [www.eid-stork.eu/](http://www.eid-stork.eu/).

## 2. Context

2.1 Directiva privind semnătura electronică este în vigoare de peste 12 ani. Aceasta prezintă lacune, care constituie obstacole în calea utilizării semnăturii electronice în context transfrontalier, cum ar fi faptul că nu definește o obligație de supraveghere la nivel național a furnizorilor de servicii, și nu acoperă multe tehnologii noi.

2.2 Toate țările UE au un cadru legislativ privind semnătura electronică, însă acesta diferă de la un stat la altul, făcând imposibile în realitate tranzacțiile electronice transfrontaliere. Același lucru este valabil și pentru serviciile de asigurare a încrederii precum mărcile temporale, sigiliile electronice și distribuția electronică, precum și autentificarea site-urilor internet, care nu sunt interoperabile la nivel european. De aceea, regulamentul de față propune norme și practici comune pentru aceste servicii.

2.3 Proiectul de regulament conține trei elemente cheie:

- i. îmbunătățește cadrul juridic privind semnăturile electronice, înlocuind Directiva privind semnătura electronică în vigoare în prezent. De exemplu, acesta permite „semnarea” prin intermediul telefonului mobil, impune o mai mare responsabilitate pentru securitate și prevede norme clare și mai stricte pentru supravegherea semnăturii electronice și a serviciilor conexe;
- ii. impunând recunoașterea reciprocă între diverse sisteme naționale de identificare electronică (diferită de armonizare sau centralizare), regulamentul extinde capacitățile sistemului de identificare electronică existent într-un stat membru – posibilitățile pe care le oferă acesta –, făcându-l funcțional în context transfrontalier;
- iii. alte servicii de asigurare a încrederii sunt incluse în regulament pentru prima oară, ceea ce înseamnă că vor exista un cadru legislativ clar și mai multe garanții, prin intermediul unor organe puternice de supraveghere pentru furnizorii de servicii referitoare la sigiliile electronice, mărcile temporale, documentele electronice, serviciile de distribuție electronică și autentificarea unui site internet.

2.4 Regulamentul propus:

- nu introduce obligația ca statele membre UE să introducă cărți de identitate naționale, cărți de identitate electronice sau alte soluții în materie de sisteme de identificare electronică, și nici obligația ca persoanele individuale să solicite astfel de cărți de identitate sau soluții;
- nu introduce un sistem de identificare electronică european sau orice alt fel de bază de date la nivel european;
- nu permite și nu impune schimbul de date cu caracter personal cu părți terțe.

2.5 Printre serviciile care se estimează că ar beneficia cel mai mult de o utilizare mai extinsă a sistemelor electronice de identificare se numără colectarea online a impozitelor, învățământul și alte servicii sociale, achizițiile publice electronice și serviciile e-sănătate.

2.6 Prin intermediul proiectelor STORK privind dezvoltarea unor sisteme de interoperabilitate, la care au participat 17 state membre, Comisia și statele membre ale UE au arătat că este posibilă recunoașterea reciprocă transfrontalieră a regimurilor de identificare electronică.

2.7 Propunerea de regulament este ultima dintr-o serie de 12 acțiuni-cheie propuse în Actul privind piața unică<sup>(3)</sup>, numărându-se, de asemenea, printre propunerile prevăzute de Planul european de acțiune privind guvernarea electronică 2011-2015<sup>(4)</sup>, de Foaia de parcurs a UE către stabilitate și creștere<sup>(5)</sup> și de inițiativa „O agendă digitală pentru Europa”<sup>(6)</sup>.

### 3. Observații generale

3.1 Crearea unei piețe unice digitale pe deplin integrate are o importanță vitală pentru realizarea Agendei digitale pentru Europa, pentru bunăstarea cetățenilor Europei și pentru succesul întreprinderilor UE, în special al celor 21 de milioane de IMM-uri. La ora actuală, 13 milioane de cetățeni lucrează într-o altă țară din UE, iar 150 de milioane fac achiziții online; totuși, numai 20 % din cumpărătorii online din UE achiziționează bunuri și servicii dintr-un alt stat membru. Pentru a avansa către realizarea pieței unice digitale, este esențial să se creeze, la nivel european, servicii de identificare electronică, de semnătură electronică și de asigurare a încrederii (inclusiv autentificarea unui site internet, mărcile temporale și sigiliile electronice) armonizate și interoperabile.

3.2 În vederea creșterii eficienței, transparenței și concurenței, este esențial să se promoveze dezvoltarea achizițiilor publice electronice. În prezent, ritmul de introducere a achizițiilor publice electronice este lent: nu mai mult de 5 % din procedurile UE privind achizițiile publice permit procesarea electronică.

3.3 Este regretabil că, în absența unui sistem european de cărți de identitate electronice, s-au creat numeroase sisteme naționale diferite. CESE recunoaște că politica propusă în prezent de Comisie în propunerea sa de regulament, menită să faciliteze crearea unei piețe unice digitale pe deplin integrate până în 2015<sup>(7)</sup>, vizează recunoașterea juridică reciprocă a diferitelor sisteme naționale de identificare electronică notificate și asigurarea interoperabilității tehnice concrete a tuturor acestora.

3.4 Comitetul remarcă abordarea evolutivă adoptată de Comisie în pregătirea acestui regulament, care se bazează pe Directiva privind semnătura electronică<sup>(8)</sup> și urmărește să asigure că cetățenii și întreprinderile vor avea posibilitatea de a-și utiliza sistemele naționale proprii de identificare electronică pentru a avea acces la serviciile publice din alte țări ale UE în care astfel de sisteme există.

3.5 Cu toate acestea, Comitetul consideră că UE are nevoie de un sistem de identificare electronică european standardizat pentru toți cetățenii și toate întreprinderile și regretă faptul că regulamentul nu încearcă să încurajeze un sistem european comun de identificare electronică. Deși regulamentul va

impune tuturor statelor membre să accepte toate sistemele de identificare electronică notificate în temeiul său, va permite țărilor să decidă dacă să-și notifice sau nu sistemele naționale, respectând totodată preferințele statelor membre care nu au un sistem național de identificare electronică.

3.6 În ciuda faptului că regulamentul propus respectă suveranitatea națională și nu introduce obligația ca toți cetățenii UE să aibă o identitate electronică, ar trebui să se reflecteze la beneficiile unui sistem european universal de identificare electronică. Cu timpul, cetățenii care nu vor avea o identitate electronică vor fi dezavantajați. Pentru a se bucura de egalitatea de șanse, fiecare cetățean va avea nevoie de o identitate electronică care să poată fi utilizată în întreaga UE în context transfrontalier.

3.7 Implementarea sistemelor de asigurare a interoperabilității în UE este vitală pentru buna execuție a tranzacțiilor electronice fără întreruperi, care depind de identificarea electronică și de prestarea serviciilor de asigurare a încrederii, și rămân încă multe de făcut pentru a oferi o veritabilă platformă de interoperabilitate în materie de identificare electronică europeană.

3.8 Ar trebui să existe un program de informare la scară europeană prin care să se ofere consiliere cetățenilor cu privire la modul de utilizare a sistemelor de identificare electronică, a semnăturii electronice și a serviciilor de asigurare a încrederii, astfel încât să li se poată asigura confidențialitatea datelor cu caracter personal și securitatea în activitățile online. Această campanie de sensibilizare și de informare ar trebui implementată astfel încât să comunice cu cetățenii care au nevoi diferite de informare și de cunoștințe digitale.

3.9 Multe persoane sunt îngrijorate în legătură cu asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal și a securității atunci când desfășoară tranzacții comerciale prin intermediul serviciilor digitale. Aceste preocupări sunt amplificate dacă ele nu înțeleg tehnologiile utilizate pentru furnizarea serviciilor respective, ceea ce creează teamă și rezistență inutilă. Trebuie ca organismele publice și statele membre să facă mai multe eforturi pentru a explica modul în care utilizarea tehnologiilor notificate în materie de identificare electronică și de semnătură electronică asigură confidențialitatea datelor cu caracter personal și securitatea persoanelor. În această privință, CESE remarcă că sistemul propus referitor la serviciile de asigurare a încrederii a fost conceput astfel încât să nu fie dezvăluite sau comunicate date care nu sunt necesare și să se evite centralizarea informațiilor.

3.10 În mai multe avize anterioare, Comitetul a solicitat Comisiei să prezinte propuneri de implementare a unui sistem de certificare la nivel european și a unei mărci de încredere, destinate întreprinderile care desfășoară activități online. O marcă de încredere europeană ar permite să se garanteze că întreprinderea respectivă respectă în totalitate legislația UE și că drepturile consumatorilor vor fi protejate. Un astfel de sistem ar spori încrederea consumatorilor în comerțul electronic.

3.11 Având în vedere că Europa devine din ce în ce mai conectată la nivel digital prin folosirea serviciilor de identificare electronică și de asigurare a încrederii, Comitetul consideră esențial ca toți cetățenii să aibă acces la tehnologia și competențele care să le permită să beneficieze în egală măsură de

<sup>(3)</sup> COM(2011) 206 final.

<sup>(4)</sup> COM(2010) 743 final.

<sup>(5)</sup> COM(2011) 669 final.

<sup>(6)</sup> COM(2010) 245 final.

<sup>(7)</sup> EUCO 2/1/11 și EUCO 52/1/11.

<sup>(8)</sup> Directiva 1999/93/CE.

revoluția digitală. Incluziunea digitală reprezintă încă o problemă importantă pentru UE, având în vedere că o pătrime din populație nu a utilizat niciodată internetul; vârsta, sexul și educația rămân provocările principale în acest domeniu.

#### 4. Observații specifice

4.1 CESE recomandă Comisiei să analizeze modul de introducere a unei cărți de identitate electronice europene pentru toți cetățenii, ținând seama de principiul subsidiarității. Acest lucru ar putea fi realizat prin definirea unui set standard de parametri care ar putea fi incluși în orice sistem național de identificare electronică pentru a-i conferi statutul de identitate electronică europeană și prin introducerea unui sistem de identificare electronică autentificat la nivel european pentru un set definit de servicii. Astfel, cetățenii ar putea solicita în mod voluntar o carte de identitate electronică europeană, care să poată fi utilizată în absența unui sistem național.

4.2 Comitetul dorește ca Comisia să aibă în vedere introducerea unui sistem european de identificare electronică prin crearea unui sistem de bază care să ofere o identitate electronică autentificată la nivelul UE limitată, în vederea utilizării în tranzacțiile comerciale online efectuate de consumatori. Autentificarea acestei identități electronice europene ar putea fi gestionată centralizat de către o autoritate controlată de UE, care să garanteze nivelul de încredere și de securitate ridicat cerut de consumatori și comercianți.

4.3 Întrucât în prezent nu există sisteme naționale de identificare electronică suficient de bine dezvoltate destinate întreprinderilor (persoane juridice) în niciunul din cele 27 de state membre, Comitetul recomandă Comisiei să profite de ocazie pentru a promova introducerea rapidă a unui astfel de sistem. Bineînțeles, în conceperea acestui sistem trebuie să se țină seama de principiile subsidiarității și proporționalității. Acționând acum, UE ar evita problemele de armonizare cauzate de numeroasele sisteme naționale de identificare electronică diferite destinate cetățenilor, care s-au dezvoltat în absența unei cărți de identitate electronice europene universale. Mai mult, implementarea unui sistem de identificare electronică european destinat persoanelor juridice ar aduce beneficii comerciale imediate pentru cele 21 de milioane de IMM-uri din Europa care dezvoltă activități transnaționale.

4.4 Comitetul constată că, în 16 dintre cele 42 de articole ale proiectului de regulament, se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate<sup>(9)</sup>. Deși înțelege că actele delegate sunt necesare pentru facilitarea implementării unor elemente tehnice ale regulamentului și oferă flexibilitate Comisiei din acest punct de vedere, Comitetul este preocupat de utilizarea atât de extinsă a acestor competențe. CESE își exprimă temerea că garanțiile legate de utilizarea actelor delegate<sup>(10)</sup> ar putea să nu fie suficiente pentru a garanta că Consiliul și Parlamentul European au un control efectiv asupra exercitării acestor competențe de către Comisie, fapt care ar avea consecințe asupra securității și certitudinii juridice a sistemului.

Bruxelles, 18 septembrie 2012

*Președintele*  
Comitetului Economic și Social European  
Staffan NILSSON

---

<sup>(9)</sup> Articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.  
<sup>(10)</sup> Garanții cuprinse în articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și Acordul dintre Parlamentul European, Consiliul și Comisie privind funcționarea articolului 290 din TFUE.